

Kartläggning av de svenska textil- och skodonsindustrierna mot bakgrund av nya EU-krav och den ökande direktimporten

Resultat från studierna **Swedens's textile and furniture sectors in transition** och **The Swedish Footwear Industry and Ecodesign**

Agenda

Kort om IVL Svenska Miljöinstitutet

Om uppdragen: bakgrund och omfattning

Resultat

Rekommendationer

Sveriges ledande forskningsinstitut inom tillämpad miljö- och hållbarhetsforskning.

Tillsammans med näringsliv, myndigheter
och forskningsvärlden bygger vi kunskap
och utvecklar lösningar för ett hållbart
samhälle.

IVL verkar globalt med bas i Sverige

Här finns våra kontor:

Stockholm, Göteborg, Malmö,
Fiskebäckskil, Skellefteå, Beijing,
Wuhan, Mumbai, Bogotá
och Amman.

A dramatic, high-contrast photograph of a massive ocean wave curling over. The wave is dark and turbulent, with a large, white, foamy crest. A small surfer is visible at the base of the wave, emphasizing its scale. The sky is dark and overcast.

Bakgrund och syfte

1. Belysa den svenska skodonsmarknaden utifrån frågor relaterade till ESPR och utreda miljörelaterade frågor kopplade till skodon
2. Ta fram kunskapsunderlag som belyser den svenska textilsektorn och identifiera de svenska företagens behov för att lyckas med omställningen

Uppdragens delar

Uppdrag 1

Marknadskartläggning
Kvantifiering av direktimport
Intervjustudie
Miljöbedömning
Analys

Skodons sektorn

Oktober 2025 – januari 2026

Uppdrag 2

Marknadskartläggning
Kvantifiering av direktimport
Intervjustudie
Analys

Textilsektorn

Februari – juni 2026

Möbelsektorn

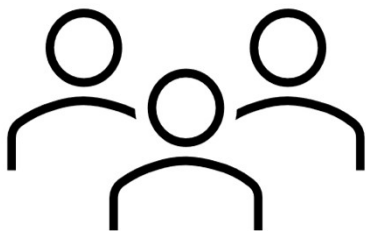
Februari – juni 2026

Ekodesignförordningen för hållbara produkter (ESPR), EU 2024/1781

Direktimporten från tredje land

Ramdirektivet för avfall
(2025/1892)

Teamet

Caroline Düberg Martinsson, Senior projektledare inom cirkulär omställning, IVL

Elin Nilsson, Expert inom EU-lagstiftning och cirkulär omställning, IVL

Amanda Martvall, Expert inom textil och skor, IVL

Maja Häggström, Expert inom hållbarhet, IVL

Matilda Lidfeldt, LCA-expert, IVL

Johan Söderqvist, Projektledare IVL, VD Möbelfakta

Sonja Markovic, Expert inom ansvarsfulla leveranskedjor

Marknadskartläggning

Textilier och skodon

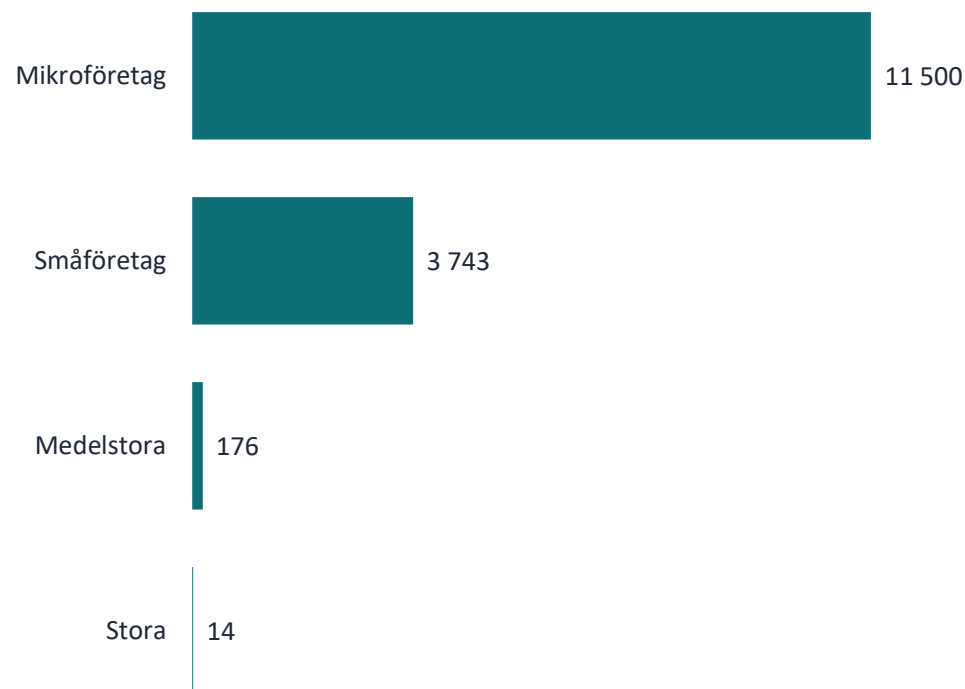
MARKNADSSTRUKTUR

Hur många sätter textil och skor på marknaden?

15 433

företag i den svenska textil- och skosektorn omfattas av kartläggningen.

99% är mikro- eller småföretag

KÄLLA: RAPPORT C11286

Sweden's textile and furniture sectors in transition · IVL Svenska Miljöinstitutet, 2026

MARKNADSSTRUKTUR

Var i värdekedjan finns företagen?

70%

av företagen finns i handelsledet, närmast slutkunden.
Detaljhandeln är den största enskilda gruppen.

99% är mikro- eller småföretag – i alla fyra grupperna

TILLVERKNING
2 012 företag

GROSSISTHANDEL
2 670 företag

DETALJHANDEL
7 514
företag

E-HANDEL
3 236
företag

Mot slutkund. E-handel är en försäljningskanal – i statistiken en egen bransch, inte ett eget led i kedjan.

KÄLLA: RAPPORT C11286, TABELL 7

Sweden's textile and furniture sectors in transition · IVL Svenska Miljöinstitutet, 2026

MARKNADSSTRUKTUR · FÖRDJUPNING SKOR

Skor: samma mönster, skarpare kontur

65%

av företagen har skor som huvudverksamhet. Resten har det som bisyssla – vår siffra är alltså ett golv.

Tillverkningen är nästan borta – ansvaret ligger hos importörer och varumärkesägare

FÖRETAG MED SKOR SOM HUVUDVERKSAMHET

7 554

SKOTILLVERKARE KVAR I SVERIGE

68

varav 66 har färre än tio anställda

FÖRETAG MED FLER ÄN 250 ANSTÄLLDA

8

Endast företag med koden som huvudverksamhet. Storlek mätt i antal anställda.

KÄLLA: THE SWEDISH FOOTWEAR INDUSTRY AND ECODESIGN, TABELL 2-3

SCB:s företagsregister december 2025 · IVL Svenska Miljöinstitutet, 2026

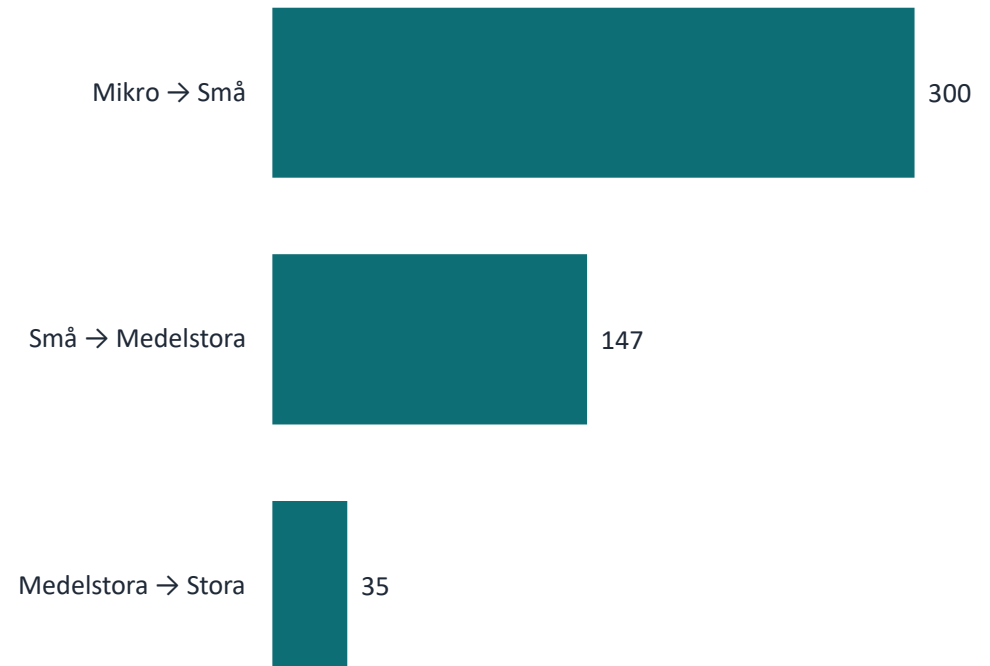

OM STORLEKSKLASSER

Antal anställda ger inte hela bilden

480+

företag hamnar i en högre storleksklass när omsättningen räknas in – inte bara antal anställda.

KÄLLA: RAPPORT C11286

Sweden's textile and furniture sectors in transition · IVL Svenska Miljöinstitutet, 2026

ESPR • ARTIKEL 23–24

Rapportering om osålda produkter

15 433

företag omfattas formellt – flest inom detaljhandel och e-handel.

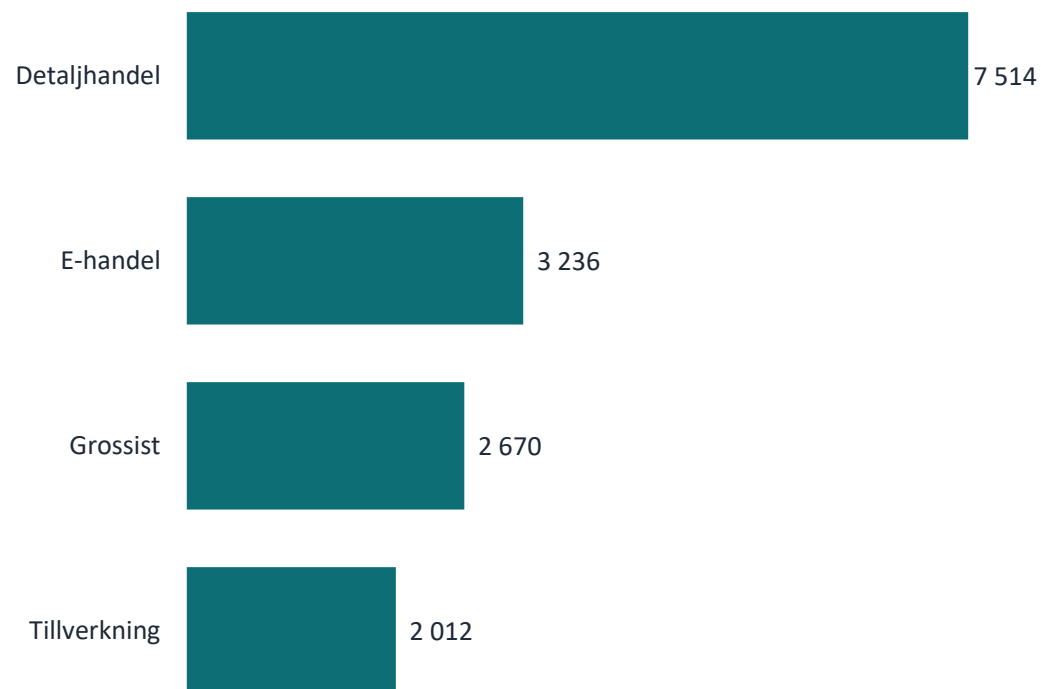
EXEMPEL PÅ VERKSAMHETER

Detaljhandel t.ex. klädbutiker, skobutiker och hemtextilbutiker

E-handel t.ex. nätbutiker för kläder och hemtextil

Grossist t.ex. partihandel med kläder, skor och textil

Tillverkning t.ex. tillverkare av ytterkläder, underkläder och skor

KÄLLA: RAPPORT C11286

Sweden's textile and furniture sectors in transition · IVL Svenska Miljöinstitutet, 2026

ESPR · ARTIKEL 25

Förbud mot att förstöra osålda produkter

681

företag berörs – bara medelstora och stora. Inga krav på mikro- och småföretag.

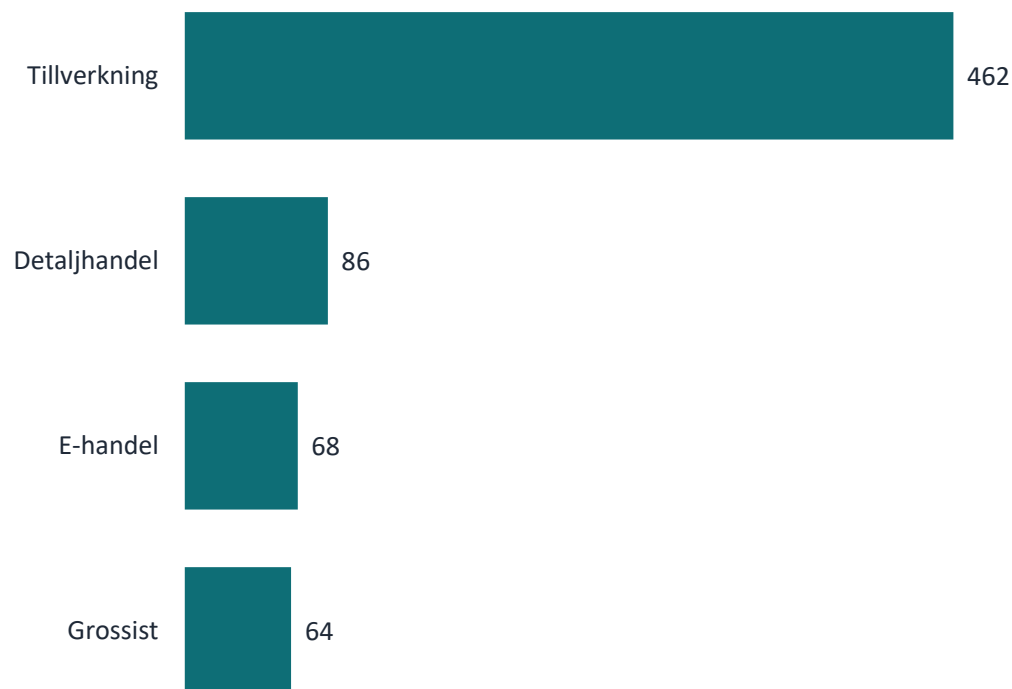
BERÖRDA CN-KODER

4203 Läderkläder och lädertillbehör

61–62 Triå- och vävda kläder/tillbehör

6504–6505 Huvudbonader

6401–6405 Skodon

KÄLLA: RAPPORT C11286

Sweden's textile and furniture sectors in transition · IVL Svenska Miljöinstitutet, 2026

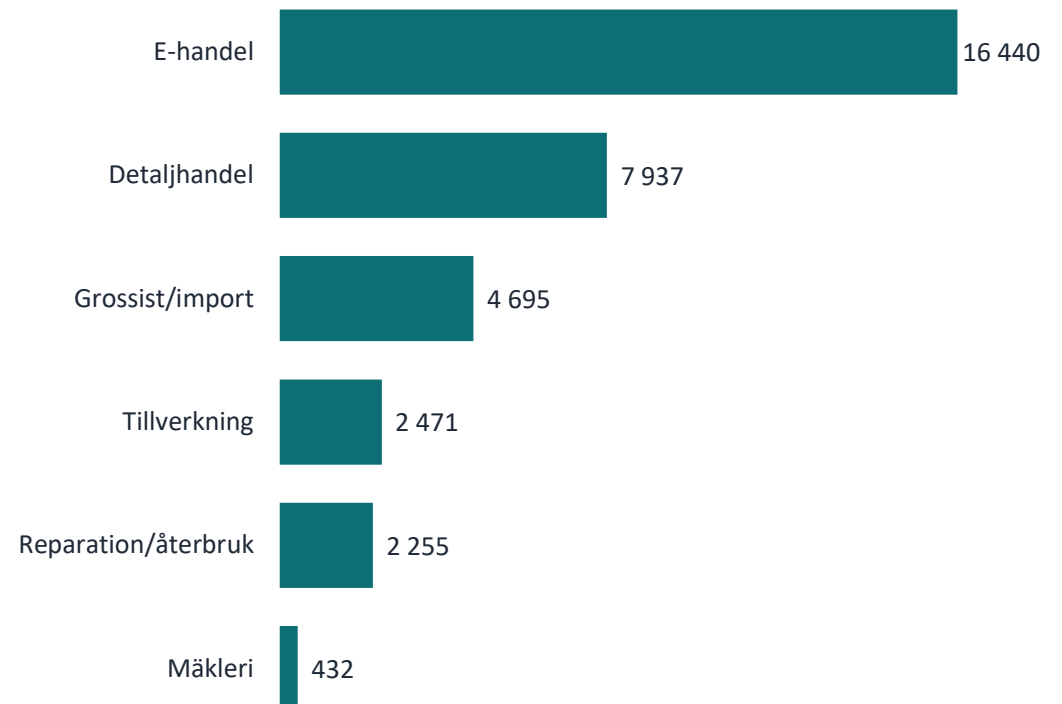

AVFALLSDIREKTIVET · PRODUCENTANSVAR (EPR)

Producentansvar för textil

34 230

företag berörs – här avgör marknadsroll, inte storlek.
Mikroföretag inkluderas från 2029.

KÄLLA: RAPPORT C11286

Sweden's textile and furniture sectors in transition · IVL Svenska Miljöinstitutet, 2026

Handelsflöden

Import och export

Handelsflöden textil

01 Importberoende

Vi importerar nästan dubbelt så mycket som vi exporterar under ett år.

02 Topp 3 importländer 2025

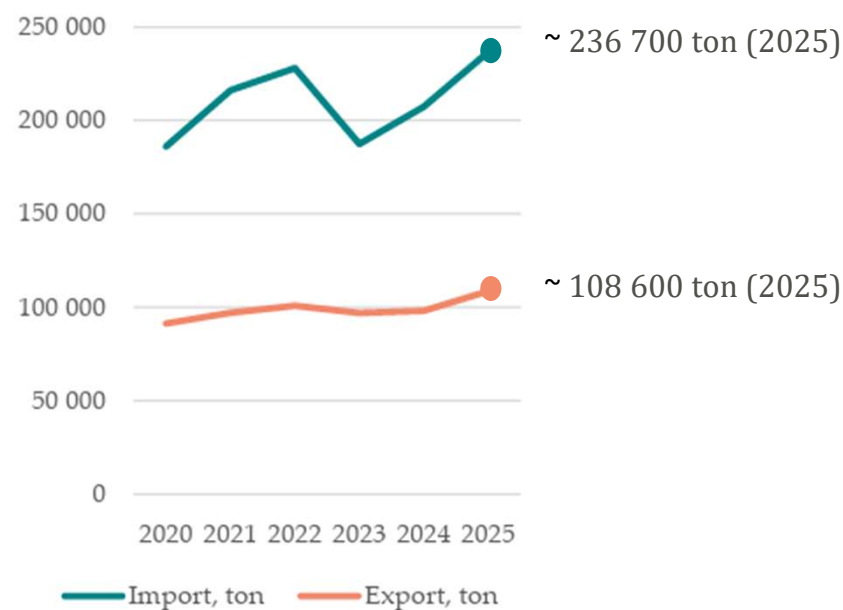
Kina (33%), Tyskland (14%) Polen (8%)

03 Exporten håller nivå

Exportvärde och volymer ligger relativt jämnt under 2020–2025 och är inte obetydlig

Import och Export 2020-2025 (ton)

KN-koder 4203, 61, 62, 6301, 6302, 6303, 6504, 6505 och 6309

Handelsflöden skor

01 Övervägande importberoende

Importen visar en tydlig långsiktig uppåtgående trend.

02 Topp 3 importländer 2024

Kina (28%), Bangladesh (17%) och Tyskland (14%).

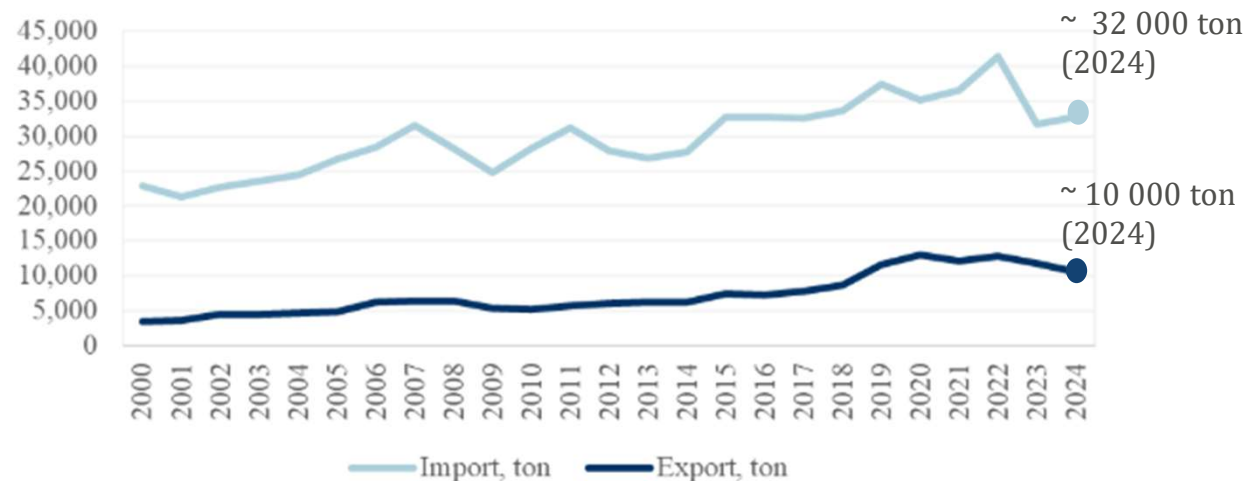
03 Exporten varierar

Exporten ökar långsamt och stabilt från 2000 fram till ungefär 2020. Efter 2020 planar exporten ut och minskar.

04 Topp 3 exportländer 2024

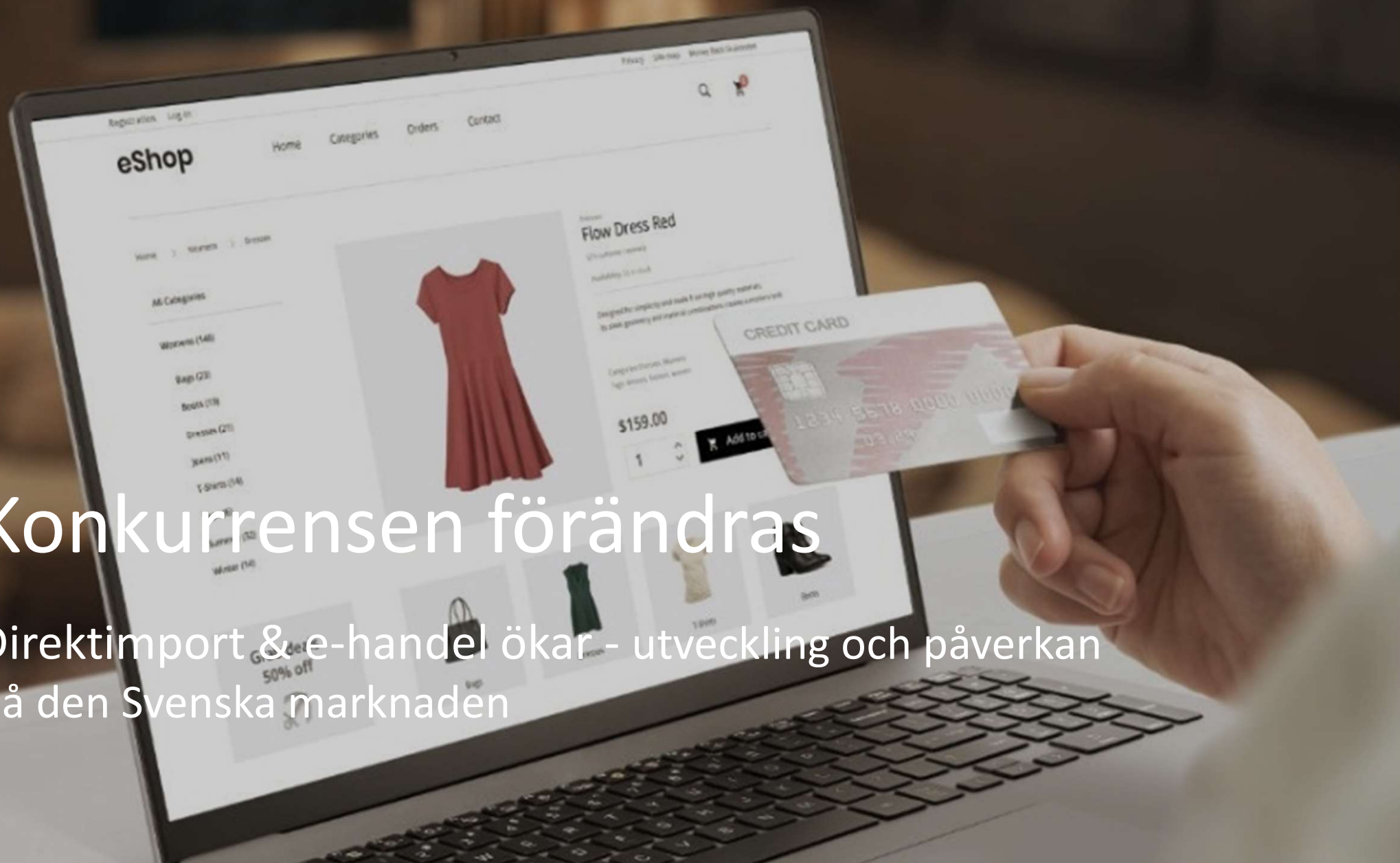
Import och Export 2000-2024 (ton)

KN-kod 64

Konkurrensen förändras

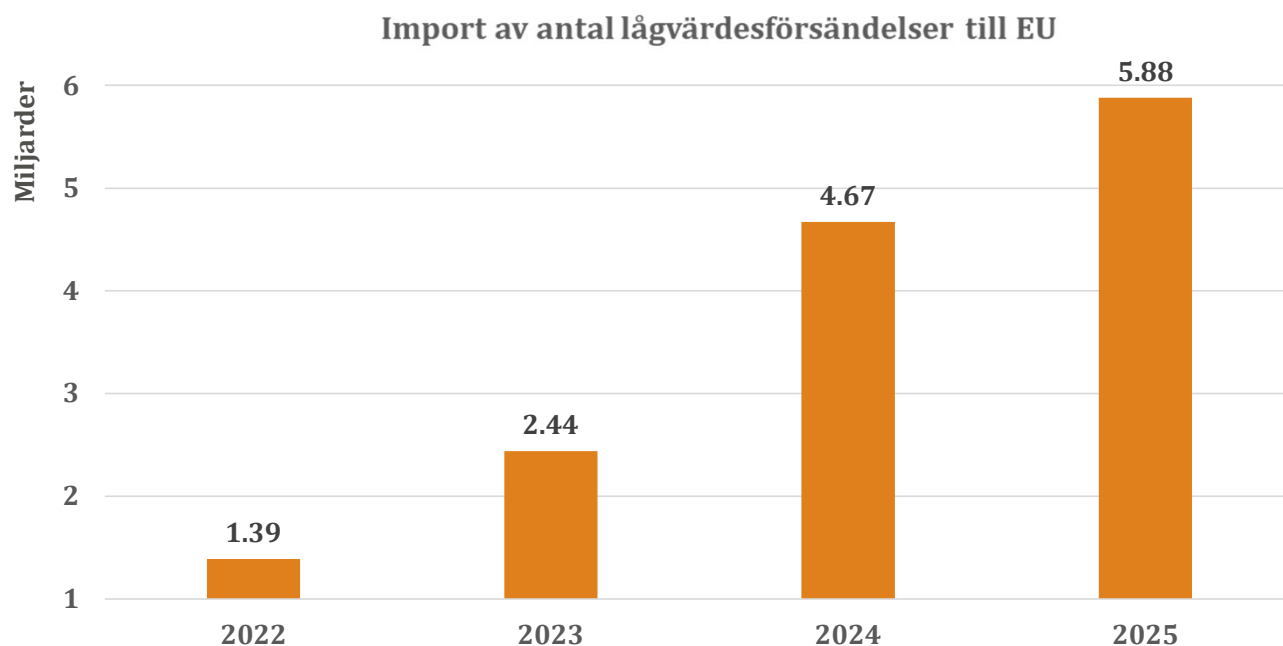
Direktimport & e-handel ökar - utveckling och påverkan på den Svenska marknaden

Direktimport

Utveckling över tid

Det betyder att volymen har **mer än tredubblats**, en ökning på **cirka 320 %** mellan 2022 och 2025.

KÄLLA: Referensdata från Europeiska kommissionen

Goods bought online—Taxation and Customs Union—European Commission. https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/eu-customs-union-facts-and-figures/goods-bought-online_en

Om direktimport

Vad är direktimport?

När en **privatperson** köper en produkt **direkt** ifrån en utländsk **e-handelsplattform**.
Produkten passerar **ingen EU-baserad importör** eller återförsäljare.

Detta innebär att **produkterna saknar** en **ansvarig ekonomisk aktör inom EU**.

Vad är problematiskt?

EU:s lagstiftning om kemikalieinnehåll och produktsäkerhet kringgås, produkter har
rapporteras innehålla **skadlig och problematisk ämnen** och ha **bristande säkerhet**.

Europeiska bolag utmanas där konkurrensförutsättningarna försämras.

Direktimport textil

Potentiell kvantifiering av direktimport

- Kvantifiering av antal paket från *Shein* och *Temu* till Sverige. **Uppskattat antal:** ca **9.6 - 12.7 miljoner paket per år**
- Kvalitativ antaganden om andel textilier i bolagens produktutbud och vikt på textilier (0,2-0,5 kg), och antal produkter per paket (3 st)
- **Uppskattad mängd:** 3 500-11 500-ton textilier
- Nettoimport av textilier 2025 var 128 000 ton
- Uppskattning motsvarar alltså **3-4 % av marknaden**

Den **1 juli stoppades tullbefrielsen** för lågvärdesförsändelser och en **avgift på 3 euro infördes**.

Åtgärden har lett till **färre direktimporterade köp**, men den grundläggande **utmaningen kvarstår**: många utländska säljare följer fortfarande inte EU:s krav på produktsäkerhet, hållbarhet och konsumentskydd.

Resultat och insikter

Skodonsbranschen

Skodon

Den svenska marknaden

- Mikro- och småföretag dominerar, få stora aktörer med betydande marknadsinflytande
- Global värdekedja med teknisk kunskap utanför Sverige
- Svenska skoföretag är framför allt importörer, varumärkesägare, distributörer eller återförsäljare
- Tid, teknik och kostnad styr utveckling

TYPER AV SKOR SOM STUDERATS

Outdoor och sportskor, vardagsskor
(hög- och lågpris segment) och barnskor

ANTAL INTERVJUER

7

Skodon

Den svenska marknaden

MATERIAL OCH KONSTRUKTION

Skor består av många material där syntetiska polymerer dominerar för att ge hållbarhet och funktion, vilket gör både monomaterial och modularitet svårt.

EKODESIGN

Bolagen fokuserar på att minska materialkomplexitet och förlänga livslängd, utvecklar lagning och återbruk, men begränsad återvinningskapacitet och osäkerhet kring ESPR bromsar arbetet.

SPÅRBARHET, LIVSCYKELANALYS OCH MILJÖ

Arbetet varierar stort mellan företag, med begränsad certifiering, ojämn materialkartläggning och låg användning av LCA, vilket skapar ett tydligt gap som kräver successivt ökade krav på spårbarhet.

DIGITALA PRODUKTPASS

Olika lösningar från bolag till bolag, med varierande spårbarhet, innehåll och etikettlösningar. Tydligt behov av stegvis ökade krav och harmoniserat innehåll.

Skodon

Miljökartläggning

- Läder har klart högst klimatpåverkan
- Skillnader mellan plastmaterial är minimala
- Tillverkning dominerar skors klimatpåverkan ($\approx 75-80\%$)
 - Produktionsland och energimix är avgörande
- Utmaningar: miljödata saknas och används sällan i produktveckling för val och beslutsfattande

MILJÖPÅVERKANSKATEGORIER

Klimatpåverkan,
övergödningsindikatorer och försurning

STUDERADE MATERIAL

Läder och plasterna ABS, PVC, EVA och syntetisk gummi.

BOLAG MED MILJÖDATA FÖR SKOR

2

Resultat och insikter

Textilbranschen

Textilier

Den svenska marknaden

- Mikro- och småföretag dominerar, få stora aktörer med betydande marknadsinflytande
- Global värdekedja och tydligt importberoende
- Viss tillverkning i Sverige
- Svenska textilföretag är framför allt verksamma i detalj-, e-handel och grossistled

TYPER AV FÖRETAG SOM INTERVJUATS

Olika storlek, typ av verksamhet, import/ ege tillverkning, typer av textila produkter

ANTAL INTERVJUER

10

Textilier

Insikter från intervjuerna

OSÄKERHET KRING REGELVERKENS UTFORMNING

Särskilt vad gäller detaljer i krav, tidsplaner och ansvarsfördelning.

SVÅRIGHETER ATT HANTERA PRODUKTDATA

Särskilt längre upp i värdekedjan. Vilken data kommer behövas och hur kvalitetssäkras den?

RESURSER OCH PROPORTIONALITET

Begränsade resurser och önskar därför tydliga praktiska vägledningar. Administration vs impact.

KONKURRENSFÖRUTSÄTTNINGAR

Ökad marknadskontroll av direktimporterade varor.

Textilier

Den svenska textilsektorn ser möjligheter

- Nya krav stärker konkurrenskraften för företag som satsar på kvalitet och hållbarhet
- Nya krav kan bidra till att konkurrens förskjuts från pris till värdebaserad konkurrens
- DPP som möjliggörare för fördjupade kundrelationer
- DPP som stöd i compliance och sourcing

Textilier och skor

Efterfrågat stöd ifrån myndigheter

- Tydlig vägledning kring kommande regelverk
- Särskilt stöd riktat till mikro och SMF som kopplas till operativa processer
- Stöd för spårbarhet och datainsamling
- Successiv och proportionerlig implementering av kraven
- Harmoniserade villkor inom EU
- Mer forskning, standardisering och testmetoder (skor primärt)
- Lika villkor för alla aktörer som sätter produkter på EU-s inre marknad

Rekommendationer

Textilier och skor

Rekommendationer

Till EU och nationella myndigheter

1. Säkerställ tydlig och praktiskt användbar vägledning
2. Värna om tillgängligheten, öppen dialog och stöd under hela övergångsperioden
3. Stärk marknadskontrollen

Till företagen

Integrera livslängdsperspektivet i produktutvecklingen

The Swedish Footwear Industry and Ecodesign

Readiness under the ESPR: Market structure, trade flows, material hotspots and implementation challenge

Authors: Caroline Döberg Martinsson, Amanda Martvall, Maja Häggström, Matilda Lidfeldt and Elin Nilsson

NATURVÄRDSVERKET

REPORT ORDERED BY
**tillväxt
verket**

Sweden's textile and furniture sectors in transition

An analysis of market structure, trade dynamics, and policy impacts from new EU legislation

ivl
Svensk Environmental
Research Institute

ivl
SVENSKA
MILJÖINSTITUTET

Tack!

Caroline.duberg.martinsson@ivl.se

Elin.nilsson@ivl.se

Amanda.martvall@ivl.se

Prenumerera på
IVL:s nyhetsbrev

Läs mer på ivl.se

Följ IVL på
LinkedIn

